— Koostanud ühes Olinde Ilus'aga raamatu *Rootsi ja Soome abieluseadused* (1930); avaldanud artikleid juriidil. ja feministl. küsimuste kohta. — Alal. asuk.: Tartu.

PRANSPILL, Andres, puusepp ja ajakirjanik. Sünd. 9. IX 1887 Liudsepa t. Helme v. Valgam.; vanemad — talurentnik, hiljemini moonamees Otto P. ja Leena (Keernik); abielus Liisa Kopelmann'iga 1916. a-st. — Õppis Kärstna ja Hummuli v.-k. 1896—99, Helme klk.-k. 1899—1902, Kroonlinna velskeritek. 1903—06, mil selle lõpetas; sooritas keskk. lõpueksami New-Yorgis 1913; õppis Kolumbia ülik. 1914—16, New-Yorgi ülik. 1920/21, Kolumbia ülik. õhtukurs. 1921—23; õiendas kaugesõidu tüürimehe eksami New-Yorgis 1919. — Velsker Kroonlinna merehospidalis ja Vene sõjalaevadel 1906—09; madrus Inglise laevadel 1910; haigetalitaja New-Yorgi hospidalites 1910—15, madrus, tüürimees ja puusepp peaasjalikult New-Yorgis 1916—30; elukinnituss-i „Equitable Life Assurance Society" usaldusmees New-Yorgis 1930. a-st. — Tegev olnud sots. liikumises ja tööliste org-ides 1916. a-st, New-Yorgi „Edu" s-is kuni 1930, hiljemini „Ühend. E. S-is"; Long Island City puutööliste üh-se sekr. 1922. a-st. — Avaldanud raamatud *Välis-Eesti* (1926), *Ameerika antoloogia* (1928), kirjutisi ajalehtedes „Uus Ilm", „V. Maa", „Pvl.", „Post.", „The New-York Call", ajakirjades „Survey", „Carpenter", „Current History Magazine", „Monthly Labor Review". — Alal. asuk.: New-York.

PRANTS, Anna Mathilde (varjun. Anni), kirjanik. Sünd. 7. I 1875 Sindis Pärnum.; vanemad — vabriku tööjuh. Gustav Kruusmann ja Emilie Kristiine (Raugentam); abielus ajakirjanik Hindrik Prantsuga 1900. a-st. — Õppis Sindi algk. 1882—85 ja min.-k. 1886—89; täiendas end Maaninka rahvaülik. Soomes 1899—1900. — Oli tegev „Ristirahva Pühap. Lehe" toimetuses. — Avaldanud luuletisi, kirjeldisi, jutustisi (pikemad neist „Muruneiu" ja „Öö varju all"), tõlkeid „Lindas" j. t. perioodil. väljaandeis 1898. a-st; mõned tõlked ka raamatuina. — Alal. asuk.: Liiva küla Tõlliste v. Valgam.

PRANTS, Hindrik (Heinrich, varjun. Nemo, Rusticus), ajakirjanik ja ajaloouurija. Sünd. 12. III 1858 Tohkri t. Loosi v. Võrum.; vanemad — talupidajad Peeter P. ja Mai Karoline (Treiar); abielus Anna Mathilde Kruusmann'iga 1900. a-st. — Õppis Loosi m.-k. 1866—73, Vastseliina klk.-k. 1873/74, täiendus iseõppimise teel, m.-s. ülik. vahekurs. Soomes 1898—1910. — Põllutööl kodus kuni 1883; Tartu ülik. silmakliiniku kalfaktor 1884—87; ajalehe „Post." toimetuse l. Tartus 1888—93 ja 1902—06, ajakirja „Linda" toimetaja Pärnus 1893—1902, ühtlasi väljaandja 1895—1902; oli „Ristirahva Pühap. Lehe" tegev toimetaja Tall-s 1906—19, ühtlasi „Sõnumitooja" tegev toimet. 1906—08, „Tall. Pvl." väljaandja ja vastut. toimet. 1918; jätkab ajakirjandusl. tegevust tänini; püsivalt teotsenud m. s. „Meie Kiriku" sõnumiosa kirjutajana 1920—30. — Ajalehtede kaastööline 1875. a-st; korjas vanavara J. Hurdale Setumaalt 1886, 1887 ja 1889, Alutagusest 1888. — Avaldanud eriraamatuina: kirjeldiste ja jutustiste kogud *Külaleib* (1895), *Armastuse keeled* (1904), ümbertöötatud tõlked *Romaan kuninga tütrest* (1895), Conan Doyle'i *Salapolitsei* (1896), ajalooteosed: Y. Koskinen'i teose tõlke *Teated Soome-sugu muinasajast* (1894), *Türgi-Greeka ajalugu ja sõjad* (1898), *Suur Vene-Jaapani sõda* I—XX (1904—08), *Soomesugu rahvad Veneriigi rajamisel* (1911), *Soome sugu rahvaste ajalooline arenemine (1911), E. rahva ajalugu I—II* (1912—13), *E. kaubalaeva s. „Linda"* (1913), *Millal lõpeb* [maailma] *sõda?* (1915), *Soome sild* (1919), *Tuhande aastane Tallinn* (1920), *E. vanem ajalugu* (1920); ajaloo-, hõimu- ja informatsioonisisulisi artikleid eesti, soome, saksa ja rootsi perioodil. väljaandeis „E. Post.", „Post.", „Linda", Ristir. Pühap. Leht", „Pvl.", „V. Maa", „Kaja", „Tall. Kaja", „Kodu", „E. Kodu", „Petseri Post.", „Virulane", „E. Kirj.", „Õitsituled", „Lappeenrannan Uutiset", „Savo-Karjala", „Viipurin Sanomat", „Pyrkijä", „Posener Zeitung" (1890—92), „Aftonbladet" ning „De Nya Sverige" (1916) jne.; ajaloolise osa koguteoses *Virumaa* (1924), peale selle kirjutisi mitmes albumis, kalendris j. m.; tõlkinud koos Anna Prantsuga suurema osa K. O. Lindequist'i teosest *Üleüldine ajalugu* (1903—11). — Alal. asuk.: Liiva küla Tõlliste v. Valgam. † 17. XI 1932

PRATKA (Rapka), *Peeter,* õpetaja. Sünd. 6. V 1886 Kirina t. Tar-